

Eric Sleichim en Veerle Vaes (Bl!ndman)

Over 20X20, 20 jaar Bl!ndman

Door Emilie De Voght | Toegevoegd op 31 januari 2008

Het Bl!ndman saxofoonkwartet blaast dit jaar 20 kaarsjes uit en viert dit eerder met een heuse happening dan met een concert. Samen met de vier juniorkwartetten die Bl!ndman enkele jaren geleden oprichtte, wordt een geheugenlandschap van klanken gemonteerd. Rode draad van het gebeuren: 20 jaar adem die uitgeblazen is om totaal uiteenlopende stijlen muziek klank te geven. Uit zowel recente producties als Buxtehude als reeds lang gespeeld repertoire zijn fragmenten gekozen die tot een geheel worden aangevuld met zowel nieuw repertoire als met beeldende kunst. De drie plastische kunstenaars die gehuisvest zijn in de drie concertzalen waar Bl!ndman in residentie is, steken een handje toe: Kris Verdonck voor het Kaaitheater, Anouk De Clercq voor het Concertgebouw en Jan Fabre voor deSingel. Geen best-of dus, eerder een totaalspektakel waar symbolen en metaforen vooral deze verjaardag in de verf willen zetten: de verjaardag van 20 jaar onbewandelde paden te betreden.

In den beginne was er niets... Wel ja, in wezen dan: ideeën, creativiteit en bovenal de wil om experimentele wegen in te slaan, die waren er al altijd. Drijvende kracht achter de Bl!ndman machine is eerst en vooral stichter Eric Sleichim.

Tijdens zijn opleiding op het conservatorium van Brussel leerde hij Walter Hus, Thierry De Mey en Peter Vermeersch kennen. Die waren muziek aan het maken voor Ann-Theresa De Keersmaecker, muziek waar Eric Sleichim maar al te graag zijn medewerking aan verleende. De samenwerking klikte en in 1983 werd de groep Maximalist! geboren. Met deze groep maakten ze ook muziek voor Wim Vandekeybus en zo werd het ensemble meteen meegesleurd in een internationaal avontuur. Na vijf jaar begonnen de muzikale ambities van de vier stichters uiteen te lopen en elk ging zijn eigen weg. Eric Sleichim wou iets met puur saxofoons gaan doen, een kwartet in de klassieke formule (sopraan-, alt-, tenor- en baritonsax) maar op een 'onorthodoxe' manier te werk gaan. 'Ik vond dat de klank van de klassieke saxofoon twintig jaar geleden lelijk klonk en wou iets nieuws. Mijn ideaal was de rijke klank van de jazz-saxofoon combineren met de articulatie van de klassieke. Bl!ndman is een compromis tussen deze twee elementen geworden. Ook wou ik voor deze formatie een nieuw repertoire creëren omdat het toenmalig repertoire voor saxofoonkwartet mij niet aanstond.

Multidisciplinair gaan werken vond ik na mijn ervaringen met Vandekeybus en De Keersmaecker ook een must voor het ensemble'. De zoektocht naar drie collega-saxofonisten, met muziek als levensdoel en een brede kijk op het interdisciplinair aspect, kon beginnen. En zo ontstond Bl!ndman. **Het prille begin** Na drie jaar ging Bl!ndman op zoek naar extra werkkraft om het management te ondersteunen. Hier komt huidig manager Veerle Vaes op de proppen: 'Ik zou mijn taak eerder omschrijven als een all round manager, aangezien ik niet alleen organisatorisch bezig ben, maar ook productieverantwoordelijke ben, altijd meega op concerten en tourmanager ben bij buitenlandse tournees'. Alles begint wanneer Veerle Vaes een nieuwe wending aan haar leven wil geven. Een cursus scenarioschrijven brengt haar in contact met een filmmaker die nog enkele scènes uit zijn film wou uitwerken en hiervoor wat hulp nodig had. Een documentairefilm over... Bl!ndman. Van het een komt het ander en voor ze het weet is Veerle Vaes de eerste die, naast de vier saxofonisten, voor Bl!ndman begint te werken, nu zeventien jaar geleden. Langzaam maar wordt een netwerk van relaties bij elkaar gebreed. Uiteindelijk is het een groep van vijf mensen die jaar na jaar groeit en zich een weg door het muzieklandschap baant.

Tien jaar lang blijft de ploeg (op enkele wissels op de sopraansax) dezelfde. Bl!ndman wordt in de jaren '90 cultureel ambassadeur en timmert verder aan de weg. Eric Sleichim experimenteert met de 'niet-klank'-klanken: de mechaniek van het instrument (versterkt), lucht, adem, speeksel in het mondstuk, bewerkingen van het riet, noem maar op. Ook stille films van muziek voorzien hoort erbij, wat voor een breder publiek zorgt. Na de eerste, meer experimentele fase van Bl!ndman, blijft Eric alleen over, de andere drie muzikanten hun eigen projecten volgend. Er komt een auditie, in korte tijd komen Raf Minten, Piet Rebel en Koen Maas erbij. Met deze formatie kreeg Bl!ndman een nieuwe adem. Vanaf nu gaat het kwartet voor een breder publiek en komen er meer concerten. 'Ik wil toch wel benadrukken dat dit echte teamwork is en een grote investering van de muzikanten heeft betekend: veel repeteren en zoeken naar een eigen klank', voegt Veerle Vaes er nog aan toe. 'Ook zijn enkele mensen belangrijke schakels geweest. Hugo De Greef (huidig algemeen directeur van het cultuurhuis vzw Flagey, nvdr) is daar zeker één van. Als stichter van het Kaaitheater heeft hij niet alleen van in het begin in Bl!ndman geloofd, hij heeft er ook risico's voor durven nemen. Jan Hoet is dan weer heel belangrijk geweest voor Eric, die dankzij hem in contact gekomen is met plastische kunstenaars. De laatste vijf jaar hebben we ook een goed dialoog met deSingel in Antwerpen, zijn wij ook in residentie in het concertgebouw in Brugge en ook de nieuwe ploeg van het Kaaitheater schenkt ons hun vertrouwen'. **De grote doorbraak** Met de 'Bl!ndman plays Bach'-productie verandert er heel wat. Eric Sleichim bewerkt de Koraalpartita's van Bach voor het saxofoonkwartet, wat internationaal op enorm gejuich onthaald wordt. Hiermee slepen ze ook nog eens een contract binnen bij één van de grote platenmaatschappijen, Universal Music. Met deze productie trekt Bl!ndman, die dan toch al gekend is voor het experimenteren en het multidisciplinaire, de formule open naar een nog groter publiek. De oude muziek wordt verder doorgetrokken naar producties met muziek van Ockeghem, Mozart (wiens canons duidelijk terugkijken naar Bach) en recenter nog Buxtehude en Schütz. Uit deze 'oude muziek richting' komt ook de samenwerking met Paul Van Nevel en het Huelgas

Bl!ndman

Bl!ndman

Ensemble. B!ndman, en vooral ook het componeerwerk van Eric Sleichim, wordt meer en meer gevraagd door grote namen uit andere disciplines: Jan Fabre, of Ivo Van Hove om er slechts enkelen aan te halen. Een paar jaar geleden begon B!ndman met een ambitieus project: het ensemble vergroten met vier juniorkwartetten om die dan in het professionele artistieke leven te lanceren en te omkaderen. Strijkers, percussie, juniorsaxen en zangers vormen telkens een kwartet dat onder de naam B!ndman[4x4]strings/drums/sax/vox door het leven gaat. Voor de happening rond 20 jaar B!ndman staan dus ook 20 muzikanten op podium. Het ensemble wordt vergroot maar ook het aantal compositieopdrachten neemt voor Eric Sleichim toe. Die besloot enkele maanden geleden dan ook als uitvoerend muzikant uit het B!ndman kwartet te stappen.

Eén ideaal doorheen generaties 'Het werd wat veel en door de vele compositieopdrachten en de verplaatsingen die deze met zich meebrengen, kwamen de wekelijkse repetities van ons kwartet in het gedrang. Daardoor besepte ik dat ik eigenlijk mijn eigen ideaal wat in de weg stond: ik kon niet meer genoeg tijd en energie steken in het spelen en vooral het samenspelen. Een kwartet vergt erg veel inzet van alle vier de leden en die kon ik niet meer opbrengen. Daarom heb ik besloten om mij hieruit terug te trekken. Momenteel werken Raf Minten, Koen Maas en Piet Rebel met iemand die na een auditie vorig jaar in november 'op proef' is, waar we erg tevreden van zijn'. Maar geen paniek, Eric Sleichim blijft één en al B!ndman, hij is B!ndman. 'Ik ga het samenspel missen, maar uiteraard blijf ik het B!ndman-collectief, als ensemble van vijf kwartetten, leiden in het ideaal dat ik had toen ik ermee begon. We hebben nu een punt bereikt waar we het instrumentarium uitgebreid hebben, ook nog eens met mensen die vaak 20 jaar jonger zijn en dus eigenlijk al een nieuwe generatie vormen, maar wel hetzelfde ideaal hebben: een eigenheid zoeken binnen de muziekpraktijk in de meest brede zin van het woord'. En de toekomst? 'Wat interessant is, is om te zien hoe dezelfde ideeën bij die jonge mensen een andere gedaante aannemen, en ik wil al die nieuwe interesses blijven kanaliseren en een zelfde weg opgaan met alle kwartetten. Maar daarbinnen moet elk kwartet zijn eigen, eigenzinnig profiel uitwerken. En hopelijk kan het repertoire, waarbij (volledige) kwartetten met elkaar kunnen fusioneren, uitgebreid worden, vooral dan met nieuwe composities van geïnteresseerde componisten'. Toekomstmuziek... vol verrassingen!

B!ndman